

Hetk külapeolt, vastasseis on veel varjatud. Tagaplaanilt imetleb Margust (Aleksandr Prigorovski) Mari (Luana Georg).

Kellele Libahunt, kellele Hamlet

■ Enamasti kaasaegset tantsu ju Estonia teatri lavale ei lasta – seal võimutseb Tema Kõrgeausus Ballett. Aga nüüd lasti ja kohe kaks etendust korraga.

Kahte nüüdistantsuetendust näeb Estonias suisa ühe piletiraha eest, üks enne ja teine pärast vaheaega. Mõ-

lemad klassikast pärit: “Hamlet” maailma ja “Libahunt” eesti kirjandusklassikast.

Vähe sellest, et need etendused Estonia lavale lasti – sedakorda tantsisid kaasaegset tantsu kaasa koguni balletitantsijad ise.

Kui vaid mõnda nime nimetada, siis Prints ehk Hamlet oli Artjom Maksakov ning metsa põgenenud libahundiks peetud Tiinat tantsis Heidi Kopti.

Hamlet

Oksana Titova lavastatud “Hamletit” kohta on Tiiu Laks Eesti Päevalehe arvustuses arvanud, et see olla Estonia senise, balletiga harjunud publiku jaoks ehk liialt järsk üleminek “puhtast visuaalsest naudingust

kontseptuaalse kunsti juurde”.

Olgu selle kontseptuaalsusega nüüd kuidas on, aga vaataja, kes “Hamletit” nautida tahab, võiks igaks juhuks mälu värskendada küll, et ikka täpselt meelde tuleks, kes, millal ja keda selles teoses tappis. Kui Shakespeare’i “Hamletit” tapmiste järjekord meelest on läinud, siis võivad ka Estonia “Hamletit” lavapealised suhted hämaraks jääda...

Shakespeare’i loodud tegelastele lisaks on lavale toodud kaks nümfi, kes loo tummade kommentaatoritena kõike toimuvat “üle jutustades” igas olukorras enesele truuks jäävad.

“Hamletit” sõnumi kohta ütleb Oksana Titova, et Hamlet pole tema jaoks mitte tegelase nimi, vaid seisundi nimetus, iga roll aga selle haiglase seisundi eri sümptom. “Olemine ei tohiks olla kahtluse all, küsida võiks endalt hoopis, kuidas ja kelle-na,” rõhutab ta. Teatrikunstnik Elo Soode lisab, et hamlet (rõhutatult väikese tähega!) tähendab haige suurt

soovi oma haigust põdeda.

Etenduse lõpuosas kuuleb valjuhääldaist Hamletit monoloogi lausa Shakespeare’i emakeeles. Ja Polonius, see väidetavalt üdini naiselik kuningas, on lavale saadetud seelik.

Libahunt

Marina Kesleri “Libahunt” on traditsioonilisele Estonia külastajale lähedasem. Eelnimetatud Eesti Päevalehe artiklis öeldakse koguni, et ega see olegi kaasaegne tants, vaid pigem kaasaegne ballett. Kaasaegse tantsu publikule võivat koguni mulje jääda, et kõike niimoodi puust ja punaseks maalides peetakse neid lolliks.

Kas puust või punaseks, ei tea, kuid selles etenduses jutustatakse vaatajale taas üht lugu.

Jutustatakse tantsukeeli kõigest, mis toimus, püüdmatagi üht või teist kuidagi eriliselt alla joonida. Vaata-ja saab näha lugu, mille üle edasi ise

mõelda.

Sisse on toodud stseen, mis Kitzebergil puudub – “II dimensiooni hundid”. Seal, talviselt külma sinise valguse käes ja puutüvevarjude keskel, võetakse Tiina omaks ühe teise ühiskonna poolt, kus pole kurjust, hirme ega eelarvamusi. Küllap sinna peituks-põgeneks mõni teinegi, kui vaid teaks, kus see metsakuningriik asub.

Marina Kesler ise usub oma lavastust siiski kaasaegne tants olevat. Talle meeldib kokku segada klassikalist tantsu ja moderni ning seejärel isegi huviga tulemust vaadata. Tantsijad Aleksandr Prigorovski (Margus) ja Heidi Kopti peavad tema stiili neoklassikaliseks, Luana Georg arvab seda olevat klassika, neoklassika ning moderni segu.

Luana Georg tantsib “Libahundis” Marit, kes paraku eales õnnelikuks ei saa. Önn möödus Tiinaga ühise lapsea päikeses ning varjudes.

Nõia- ja libahundi-hirmud, mil-

lest aastaid vaikiti, on jälle leegitsema puhutud, konflikt lõkkele köetud, piir “meie” ja “nende” vahel rõhutatud. Tagajärjed ei jäta puudutamata kedagi.

Koreograafi assistendi Ervin Greeni sõnul on libahunt kellegi laimuga saavutatud põlastusobjekt, keegi või miski ümbritsevast erinev. Ta on puhtam, vahetum, siiram ning loomuse poolt loodud õnnelikuks, paraku lülitab just see sisse vihkamise masina.

Saatuse tahtel ei kohta ta endasarnaseid, täielik mõistmine, rahu ja omaksvõtmise toimub üksnes teises dimensioonis, mis on vaimsem, ajast ees ning kus kehtivad loomuseadused, mida kõik tahavad täita.

Libahundid ei ole seotud kindla ajaperioodiga, rõhutab Green, neid leidub ka praegu, aga kunagi ei saa neid olema palju. Libahunt on kade-date ja nõrkade poolt valitutele peale kleebitud silt.